

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ.
ΕΤΗΣΙΑ.

(Η ΠΡΩΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ).

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Διὰ τὸ ἰσχυρικὸν δρ. 12.
Διὰ τὸ ἰσχυρικὸν * 16.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Παρά τοῖς Κ. Κ. Διδασκάλους
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν Γυμνασίων ἐν τῇ ἡμετέρῃ.

Συντάσσεται ὑπὸ Δ. Πανταζῆ
καὶ ἐκδίδεται ἐκ τῆς ἐπιμελείας
διὰ τοῦ ἰδίου ἰνστιτούτου πᾶσα
δοσοληψία καὶ τὴν ἀφορᾶσα.
Τὴν καταχώρισιν ἀγγε-
λιῶν λαμβ. 15 ὁ στίχος.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντες εἰσι σπουδαῖοι.

(ΑΡΙΣΤΗΠΟΣ).

* Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς
Κ. Κ. Ἑλλησιν. ἰσχυρ. 16
καὶ τοῖς ἰδιαιτέροις ἐπιτρό-
ποις τοῦ ἐκδότη.

* Ἐκδίδεται τριτάκις τοῦ
μηνός.

Ἀθήναι, τῆς 3 Ἰουλίου 1855

Περὶ γυμνασίων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν.

Ἡ ὅλη παιδεία τῶν νέων τὸ πάλαι διηρέετο εἰς τρία, γραμματικὴν, μουσικὴν καὶ γυμναστικὴν εἰς ταῦτα προσθετοὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τέταρτον τὴν γραμμικὴν (ζωγραφικὴν). Ἡ γυμναστικὴ ἐνομιζέτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων τότεν περισπουδαστος, ὥστε ὁ δι' αὐτὴν μόνον διαπανόμενος χρόνος καὶ ἡ καταβαλλομένη ἐπιμέλεια ἦν ἴσα πρὸς τὰ διὰ πάντα ὁμοῦ τὰ ἄλλα παιδιόματα, καὶ ταῦτα μὲν ἔπανον διδασκόμενοι εἰς ἡλικίαν τινα περιελθόντες, εἰς δὲ τὴν γυμναστικὴν ἠσχολοῦντο ἐφ' ἅπαντα τὸν βίον αὐτῶν· οἱ μὲν προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν, ὡς εἰκόσ, εἰς ἐλαφρότερα καὶ ἤττον κοπώδη γυμνάσματα, οἱ δὲ νέοι εἰς βαρύτερα. Οἱ ἀρχαῖοι, καὶ μάλιστα οἱ Ἕλληες, ἦσαν τελείως πεπεισμένοι ὅτι ἦν τῶν ἀδυνάτων σχεδὸν νὰ διατηρῆ ὁ νοῦς εἰς ὑγιᾶ κατάστασιν, ἀσθενοῦς ὄντος τοῦ σώματος. Οὐδὲν δ' ἄλλο ἐνομιζέτο καὶ ὑπὸ τῶν φιλοσόφων καὶ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν συντελεστικώτερον εἰς διατήρησιν ἢ ἐπανόρθωσιν τῆς σωματικῆς εὐεξίας ἢ αἰ καλῶς κανονισμένοι γυμνάσεις. Ἡ λέξις γυμναστικὴ παρέρχεται ἐκ τοῦ γυμνός, διότι οἱ γυμναζόμενοι ἐν ἰδίῳ ἢ δημοσίῳ γυμνασίῳ ἦσαν ἤτοι ὄλως γυμνοί, ἢ ἐφόρου βραχὺν χιτῶνα.

Ἡ μεγάλη τῶν Ἑλλήνων περὶ τὴν γυμναστικὴν σπουδὴ ἐγένετο ἀπείρου ὠφελείας προαγωγός. Ἐδίδεν αὐτῇ εἰς τὸ σῶμα τὴν εὐρωστον καὶ ὠραίαν ἐκείνην ἀνάπτυξιν, δι' ἧς τὸ ἔθνος τοῦτο ὑπερέτεχε πάντων, καὶ συγχρόνως ἐνέβαλλεν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῶν τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐλαστικότητα, ἧτις θέλει διὰ παντός θαυμάζεται ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν. Ἡ πλῆστικὴ πρὸ πάντων εὐρατο τὴν πρώτην καὶ κυρίαν αὐτῆς τροφήν ἐν ταῖς γυμναστικαῖς καὶ ἀθλητικαῖς ἀσκήσεσιν, ὅθεν δικαίως δύναται νὰ παρατηρηθῆ ὅτι οἱ Ἕλληες οὐδέποτε ἠθέλον περιέλθῃ εἰς τὴν ἀνεδείχθησαν ὑπεροχὴν ἐν τῇ γλυπτικῇ, ἐν αἱ γυμναστικαῖ καὶ ἀθλητικαῖ ἐπίδοξαι δὲν ἐξωκείουον τοὺς καλλιτέχνας πρὸς τὰ ὠραία σχήματα τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ τὰς διαφόρους αὐτοῦ στάσεις. Περὶ τῶν ὠρ λειῶν τῆς γυμναστικῆς ὑπὸ ἰατρικὴν ἐποψὴν ἐξετάζομενων θέλομεν ἐν τῇ ἐπιμελείᾳ ὀλίγα τινα. Ὁμολογῶ τεὸν ὅμως καὶ ὅτι κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους τοῦ ἑλληνικοῦ βίου, ὅτε τὰ γυμνάσια κατέστησαν τόποι φορήσεως τῶν ὀκνηρῶν καὶ ἀγοραίων, προέκυψαν ἐντεῦθεν οὐκ ὀλίγα κακὰ· ὁ καθ' αὐτὸ σκοπὸς περὶ ὃν ταῦτα ἀρχήθεν συνστάθησαν βαρυνθὸν πρημελήθη, καὶ ἀντὶ παιδευτηρίων ἐγένοντο τὰ γυμνάσια ἀλλὰ ψυχρωγεῖα, ἐξ ὧν πολλὰ καὶ δεσινὰ ἐπήγαγον καὶ ὑπερέφοντο κακία, κατ' αὐτῶν τῶν ἀρχαίων τὴν ὁμολογίαν.

Ἡ γυμναστικὴ ἐν τῇ εὐρυτάτῃ αὐτῆς σημασίᾳ, περιελάμβανε καὶ τὴν ἀγωνιστικὴν καὶ τὴν ἀθλητικὴν (ἰδ. ἀθληταὶ ἐφ. Ματ. ἀριθ. 27 σελ. 113)· ἐν τοῖς γυμνασίοις ἐπιδεδουτο πρῶτον καὶ οἱ ἀθληταὶ καὶ οἱ ἀγωνισταὶ. Καὶ οἱ μὲν ἀθληταὶ ὑστερον ἀπ' τέλους ἰδίαν τάξιν ἄσχετον πρὸς τὰ γυμνάσια, ταῦτα δὲ, ὅτε ἐξεργασθῆσαν δὲν ἦσαν ἄλλο εἶμῃ ἀγωνιστικὰ σχολεῖα, εἰς ἃ προσερότων πολυάριθμοι θεαταὶ. Ἐν περιστάσει τισιν οἱ βέλτιστοι τῶν γυμνασίων μαθηταὶ ἐξελέγοντο πρὸς τέλεσιν τῶν ἀγῶνων τῶν Λαμπαδοφορίων, ἐκ τούτου φηίνεται ὅτι καθόλου ὑπῆρχε σπουδαιότερα σχέσις μεταξὺ τῆς ἀγωνιστικῆς καὶ τῆς γυμναστικῆς, ἢ ταύτης καὶ τῆς ἀθλητικῆς. Ἐν μάλιστον ὅμως περιορισμένη σημασίᾳ οὐδὲν ἦν κοινὸν τοῖς γυμνασίοις καὶ τῆς δημοσίου ἀγῶσι, πικρὸς ὀλίγων τινῶν ἐξαιρέσεων· τὰ γυμνάσια οὕτω ἦσαν τόποι ἀσκήσεων πρὸς βελτίωσιν καὶ ῥύμην τοῦ σώματος, ἢ ἐν ἄλλοις λόγοις, τόποι,

πρὸς φυσικὴν γύμνασιν καὶ παιδείαν, καὶ ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἐποψὴν θέλομεν ἐξῆς ἐξετάσει ταῦτα.

Αἱ γυμναστικαὶ ἀσκήσεις φαίνονται παρὰ τοῖς Ἕλλησιν οὐδὲν τότεν ἀρχαῖαι ὅσον καὶ αὐτὸ τὸ ἔθνος αὐτῶν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς γινομένης μνείας· αὐτῶν ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις Ἑλληνικοῖς μυθεύμασιν. Ἀλλ' ἦσαν τότε, ὡς εἰκόσ, τραχεῖαι καὶ πολεμικοῦ χαρακτῆρος. Ἐγίνοντο δὲ καθόλου ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ἐν παλαισταμίσι πεδίοις, ὅπως ἀσκῶνται συγχρόνως καὶ εἰς κολύμβησιν καὶ εἰς λούσιν οἱ γυμναζόμενοι. Οἱ τῶν Ἀθηναίων μῦθοι ἀνάγουσι τὴν σύστασιν καὶ διάταξιν τῆς γυμναστικῆς εἰς τὸν Θησέα (Παυσ. Α. 39. § 3). Ὁ Γαληνός δὲ λέγει ὅτι ἡ γυμναστικὴ ἐτακτοποιήθη καὶ ἐτελειοποιήθη περὶ τοὺς χρόνους τοῦ Κλεοθέου. Ἐκ νόμων τινῶν τοῦ Σόλωνος, κατατιρω παρατεθητομένων, ἐξάγεται ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦλάχιστον αὐτοῦ ἡ γυμναστικὴ ἦν ἱκανῶς προωδευμένη. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν φαίνεται ὅτι ἤρξαντο αἱ ἑλληνίδες πόλεις οἰκοδομεῖν τακτικὰ γυμνάσια πρὸς ἀσκήσιν τῶν νέων, ἐν οἷς ὑπῆρχον καὶ λουτρῶν καὶ ἄλλαι εὐκολαὶ διὰ τοὺς φιλοσόφους καὶ τοὺς δικηνοητικὰς ψυχαγωγίας ἐπιζητοῦντας. Δὲν ὑπῆρχε ἴσως πόλις ἑλληνικὴ ὅπως οὐ σημαντικὴ μὴ ἔχουσα ἴδιον γυμνάσιον. Ἐν πολλοῖς μάλιστα, ὡς ἐν Ἐφέσῳ, Ἱεραπόλει, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ Γραῦδι, ἀνακαλύθησαν ἐν τοῖς κατ' ἡμῶν χρόνοις τῶν ἀρχαίων γυμνασίων αὐτῶν τὰ εἰρηπια. Αἱ Ἀθηναὶ μόναι εἶχον τρία μεγάλα γυμνάσια, τὸ Λύκειον, τὸ Κυνόσαργες καὶ τὴν Ἀκαδημίαν, οἷς προσετέθησαν ὀψιματέρον καὶ διάφορα ἄλλα. Πάντα τὰ τοιαῦτα καταστήματα ἐκδομοῦντο καθόλου κατὰ τὸ αὐτὸ σχέδιον, διέφερον μόνον κατὰ τὰ μέρη αὐτῶν πολλάκις, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἀνευρεθέντων εἰρηπια καὶ ἐκ τῶν σωζομένων περιγραφῶν. Ἡ τελειότερα ὄσων κατέχομεν περιγραφῶν γυμνασίου φαίνεται ἡ τοῦ Βιτρούβιου (V. II), ἧτις ὅμως ἐστὶν ἀσχεστὰ καὶ ἐστὶ ἑλλειπής, ἀτε οὐ μνημονευομένων ἐν αὐτῇ, πολλῶν οὐσιωδῶν μερῶν τῶν γυμνασίων, οἷον τοῦ ἀποδυτηρίου, τοῦ σφαιριστηρίου κλ. Πολλὴν καταβαλλοὺ οἱ Ἕλληες ἐπιμέλειαν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν καὶ τὴν ἐσωτερικὴν λαμπρότητα τῶν ἐξυτῶν γυμνασίων· διεκόσμουσαν αὐτὰ ἀγάλμασι θεῶν καὶ ἡρώων, ἀνδριασὶ νικητῶν τῶν δημοσίου ἀγῶνων καὶ ἄλλων πάσης τάξεως διασῆμων ἀνδρῶν. Ὁ Ἑρμῆς ἦν ὁ προστάτης τῶν γυμνασίων θεός, ὅθεν ἀγαλμα αὐτοῦ ἴδρυτο ἐν τοῖς πλείστοις τούτων.

Αἱ ἀρχαιότεραι περὶ γυμνασίων διατάξεις εἰσὶν αἱ ἐν τοῖς νόμοις τοῦ Σόλωνος περιεχόμεναι. Μία τις τούτων δὲν ἐπέτρεπε νὰ εἰσέρχωνται οἱ ὑπὲρ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν γεγονότες εἰς τὰ γυμνάσια, ὅτε ἐγυμνάζοντο παῖδες ἐν αὐτοῖς, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐορτῇ τῶν Ἑρμιαίων, ὑπὸ παιδῶν ἐν τοῖς γυμνασίοις τελοῦμένων κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν διάταξιν οἱ γυμνασάρχαι ὤφειλον νὰ μὴ ἀνοίγωσι τὰ γυμνάσια πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, νὰ κλείωσι δὲ αὐτὰ πρὸ τῆς δύσεως αὐτοῦ· ἕτερος νόμος τοῦ Σόλωνος ἀπέκλειε τῶν γυμνασίων τοὺς δούλους. Τὰ ἐξ Ἀθηναίου πολιτοῦ καὶ ξένης γεννημένα τέκνα δὲν ἦσαν δεκτὰ εἰς ἄλλο γυμνάσιον εἰμῃ μόνον εἰς τὸ Κυνόσαργες. Τῶν νόμων τοῦ Σόλωνος τινες περὶ τῆς δικῆς εὐς καὶ τῆς ἐφορείας τῶν γυμνασίων διακρίνουσιν ὅτι ὁ νομοθέτης οὗτος ἦν ἐν γνώσει τῶν ἀσχετῶν συνεπειῶν, αἵτινες ἦν δυνατόν νὰ προκύψωσιν ἐκ τῶν κατασκευασμάτων τούτων, ἂν δὲν ἐκκινούοντο κατ' ἀλλὰ δι' αὐστηρῶν διατάξεων. Ἐπειδὴ ὅμως εὐρσκομεν ὅτι καὶ οἱ ὑπὲρ τὴν τῶν παιδῶν ἡλικίαν ὄντες ἐφοίτων ἐπίσης εἰς τὰ γυμνάσια, ἀνάγκη νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι, ἐν ὅσῳ τούλα-

χιστον ισχυον οι του Σόλωνος νόμοι, τα γυμνάσια διηροῦντο εις διάφορα μέρη, διά τας διαφόρους ηλικίας των εις αυτά εισιόντων, η ότι υπήρχον ὀρισμένοι ὥραι της ημέρας πρὸς γυμνασιν τούτων και εκείνων. Ἡ ἀνατροφή των παιδων μέχρι του ἑκαταεκάτου ἔτους της ηλικίας αὐτῶν διηρείτο, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, εις τρία· οὗτω λοιπὸν η γυμναστική ἦν ἐν τούτων. Ἀπὸ τοῦ 16-18 φαίνεται ὅτι ἔπαυεν ἡ διδασκαλία της γραμματικῆς και της μουσικῆς και ἔκτοτε ἠσχοῦντο μόνον εις τὴν γυμναστικὴν. Ἐπὶ τῶν χρόνων του Πλάτωνος οἱ σωτηριώδεις περὶ τῶν γυμνασίων νόμοι του Σόλωνος δὲν ἐπηρεοῦντο πλέον, διὰ και θέλομεν πάσης ηλικίας ἀνθρώπους ἐπισκεπτομένους τὰ γυμνάσια (Πλ. Πολιτ. Ε σελ. 455, Ἐκνοφ. Συμπ. Β. 18). Ἐν Ἀθήναις ἤδη υπήρχον διάφορα μικρότερα γυμνάσια, ἅτινα λέγονται ἐνίοτε παλαιστραί, ἐν αἷς συνήγοντο πάσης ηλικίας ἀνδρες, και ἐν αἷς ἦγοντο και αὐτὰ τὰ Ἐρμαῖα ὑπὸ παιδῶν, ἐν ᾧ πρότερον ἐτελούντο ταῦτα ἐν τοῖς μεγάλοις γυμνασίοις ἀποκλειομένων των ὑπὲρ τὴν παιδικὴν ηλικίαν γεγονότων (Πλάτ. Λ υ σ. σελ. 206). Αἱ μεταβολαὶ αὐταί, και ἡ ἔκλυσις των ἐρευνούντων τούς δημοσίους τούτους τόπους, κατέστησαν τὰ γυμνάσια ὀλίγον διαφρονητὰ των σχολείων των ἀθλητῶν· διὰ τούτου ἴσως συγγραφεῖς, κατὰ τούτους και τούς ὑστερον χρόνους ἀκμάσαντες, χροῦνται ἀδιαφόρως και ἀδιακρίτως τοῖς ὀνόμασι γυμνάσια και παλαιστραί. (ἀκολουθεῖ).

—000—

Ἡ Χάρυβδις.

Χάρυβδις ὀνομάσθη ὑπὸ των ἀρχαίων ἡ περιλάλητος δίνη, (ἡ, κατ' Ἀριστοτέλην, συστρεμματιὸν ὕδατος) ἐν τῷ Σικελικῷ πορθμῷ, μεταξύ Μεσσῆνης και Ῥηγίου, πλησιέστερον ὅμως πρὸς τὴν Μεσσῆνην. Αὐτὴ και ἡ κατέναντι αὐτῆς ἐν τῇ Ἰταλικῇ παραλίᾳ σπιλάς, Σκύλλα ὀνομαζομένη, μέγαν ἐπέπεσον φόβον τοῖς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ταύτην πλέουσι ἐκ παλαιωτάτων χρόνων. Τούτο ἐξάγεται και ἐκ της ὑπὸ του Ὀμήρου περιγραφῆς των περιπλανησῶν του Ὀδυσσεῦς, και ἐκ των περιγραφῶν των διαπλευσάντων ποτὲ τὸν Σικελικὸν πορθμὸν πλωτῆρων, διηγουμένων τούς ὁδε κινδύνους μετά τὸν οἶκαδε νόστον αὐτῶν. Καὶ τὰς ὑπερβολὰς των περὶ Σκύλλης και Χαρύβδως πανάρχαιων ἱστορημάτων ἐὰν δὲν παραδεχθῆ τις, δὲν δύναται ἥκιστα ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι τὰ περὶ αὐτῶν ἱστορήματα εἶχον πάντως σέβειν πρὸς τούς κινδύνους οὗς διέτρεχον τότε οἱ τὸν Σικελικὸν διαπλέοντες πορθμῶν, ὡς οὐδὲ περὶ της ἐντεῦθεν θεβαιουμένης τρυπτότητος των ἐν τῇ Ὀδυσσεῖα μνημονευομένων τόπων· ἐκ των πραγμάτων αὐτῶν καταφαίνεται ὅτι οἱ κινδύνοι οὗτοι δὲν ἦσαν φαντασιᾶς ἀναπλάσματα· τὰ περὶ της Χαρύβδως μάλιστα λεγόμενα ἦσαν βασιμώτερα ἢ τὰ περὶ Σκύλλης. (Τοῦ τί ὁ πλοίαρχος Smyth Smily p. 123) λέγει «Εἰς τ' ἀρχαῖα των Ἑλλήνων πλοῖα ἡ Χάρυβδις ἦν πάντως φοβερὰ, διότι και ἐν ταῖς καθ' ἡμέρας μικρὰ φορτωγῶν τὰ πλοῖα κινδυνεύουσι ἐν αὐτῇ. Αὐτὸς εἶδον πολεμικὰς νῆας, μίαν μάλιστα 74 τέλεβλα φέρουσαν, συστρεφόμενας ἐπὶ της ἐπιφανείας αὐτῆς. Διὰ δεύσης ὁμοῦς προφυλάξεως ὀλίγον οἱ πλέοντες διατρέχουσι κινδύνον ἢ δυσχέρειαν. Φαίνεται ὅτι τὸ ὕδωρ κινεῖται περιστροφῶν και παλιρροικῶς εις βάθος 70-90 ὀργυίων μετά πολλῆς ὀρμῆς. Ἴσως προέρχεται τούτο ἐκ της συναπαρτήσεως των ἀπὸ του Λιμένος και του πλαγίου ρευμάτων μετά της ἀπέναντι ἄκρας του Ρεζκο.»

Ὁ Θουκυδίδης ἠγνόνει φαίνεται τὴν ὑπαρξίν της ὡς δίνης, και θεωρεῖ τὴν Ὀμηρικὴν Χάρυβδι ὡς ἐξηρημένην περιγραφὴν της ἐκ του Τυρσηνικοῦ και του Σικελικοῦ πελάγους ἐρηπτικῆς εἰσροῆς και συγινήσεως της θαλάσσης εις τὸν πορθμὸν τούτον, ἕνεκα της στενότητος αὐτοῦ. «Καὶ ἐστὶν ἡ Χάρυβδις κληθεῖσα τούτο, ἢ Ὀδυσσεὺς λέγεται διαπλευσαι· διὰ στενότητα δὲ και ἐκ μεγάλων πελαγῶν, τότε Τυρσηνικοῦ και του Σικελικοῦ, εἰσιπίπτουσα εις αὐτὸ ροῶδες οὐσα εἰκότως χληπῆ ἑνομοίωθη» (Θουκ. Δ. 24). Αἱ ἐκ της αἰτίας ταύτης γινόμεναι συγινήσεις εἰσὶν ἀναντιρρήτως σφοδραὶ και διὰ τούτο ἐπικινδύνουσι πολλὰς εις τὰ ἀδύνατα σκιάς των ἀρχαίων πλωτῶν, ἀλλ' ἡ ὑπάρουσα δίνη ἐστὶν ὅμως τοπικὸν και ἄσχετον πρὸς της παλιρροίας φαινόμενον, οὐ πόρρω της πόλεως Μεσσῆνης, ἔξωθεν ἀκριβῶς της ἀποτελούσης τὸν λιμένα της πόλεως ταύτης ἄκρας· καλεῖται δὲ νῦν Galofaro και Λαρέμα. (Λέκονται δὲ και ἡ Χάρυβδις μικρὴν πρὸ της

πόλεως (Μεσσῆνης) ἐν τῷ πόρῳ. ἄθος ἐξάισιον, εις ὃ αἱ παλιρροῖαι του πορθμοῦ κατάγουσι φυσικῶς τὰ σκιάη τραχηλιζόμενα μετά συστροφῆς και δίνης μεγάλης· καταποθέντων δὲ και διαλυθέντων τὰ ναυάρια παρασύρεται πρὸς ἴθονα της Ταυρομενίας, ἢν καλοῦσιν ἀπὸ του συμπτώματος τούτου Κοπριανν (Στραβ. ε. 268).

Ὁ Ὀμηρος περιγράφων τούς δύο κινδύνους της τε Σκύλλης και της Χαρύβδως ὡς κειμένους καταντικρῶ ἀλλήλων, ἐφ' ἑκάτερον των παραλίῶν του πορθμοῦ, παρέχων ἀφορμὴν εις των νεωτέρων συγγραφεῶν τινὰς ἵνα ὑποθέσωσιν ὅτι ἡ δίνη ἦν παλαιοτέρα του νῦν Πελώρου ἀκρωτηρίου, ἢ της ἄκρας του φάρου, ἀφισταμένης 9 ἑκα μίλια της Μεσσῆνης· ἄλλοι κατέγνωσαν ἀπειρίαν του Ὀμήρου περὶ τὰς τοιαύτας τοπικὰς ἀκριβείας, ὃ δὲ Cluver ἐξετάσας ἐπιτοπίως μετά πολλῆς ἐπιμελείας τὰ περὶ τούτου και ἀκριθέστατα περιγράφας τὸ galofaro, ἔξωθεν του λιμένος της Μεσσῆνης, προστίθεισιν ὅτι ὑπῆρχε και ἑτέρα δίνη ἀμέσως πρὸς τὸ μεσημερινὸν μέρος του πελώρου ἀκρωτηρίου, ἢτις ἐγίνωσκετο φέρουσα τὰ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματα (Cluver. Σικελ. σελ. 70). Ὁ Στράβων δὲ ἐγίνωσκε προδήλως τὴν ἑτέραν τῶν δινῶν τούτων, τὴν παρὰ τῇ Μεσσῆνῃ, και αὐτὴ φαίνεται εἶναι ἡ μάλλον μεγάλη και διαρκής, ὅθεν αὐτὴ θεωρητέα ὡς ἡ ἀληθὴς Χάρυβδις. Ὁ Στράβων ἐνόμιζεν ὅτι αἱ μεταστροφαι αὐτῆς ἦσαν περιοδικαὶ, και ὅτι εἶχον αὐταί σέβειν πρὸς τὰς παλιρροίας, αἷτινες λίαν ἐπαισθηταὶ καθίστανται ἐν τῷ πόρῳ τούτῳ, και ὅτι ὁ Ὀμηρος ἐσαφελμένως περιέγραψε ταύτας συμβαινούσας τρίς της ἡμέρας ἀντὶ δις· ἀλλὰ τὸ ἀρρητόν ἐστὶν ὅτι ἐσαφελμένα ἐκ των πραγμάτων δείκνυνται. Ἡ ἐνέργεια της δίνης ἐπηρεάζηται μάλλον ὑπὸ των ἀνέμων ἢ ὑπὸ των παλιρροίων ἀτακτος και ἀόριστος οὐσα.

Τὸ ὄνομα της Χαρύβδως, ὡς ἐκ των ἐνεργειῶν αὐτῆς, κατέστη παροιμιώδες, λεγόμενον ἐπὶ παντός καταστρεπτικοῦ πράγματος ἢ ἀκρόεστου τινὸς γλισχρόνος. (Ἰδ. Ἀριστοφ. Ἰππ. 248. Καὶ τελώνην, και φάραγγα, και Χάρυβδι ἀρπαγῆς Λυκόφρ. Ἀ λ ε ε. 668. Κικ. Φιλ. ii. 27.

Ἡ Χάρυβδις δὲν ὑπάρχει ἤδη πολὺ ἐπίφοβος εις τούς ναυτιλλομένους, διαπλέοντας αὐτὴν ἀδελῶς μάλιστα ὅτε δὲν πνέει μεσημερινὸς ἀνεμος. Λέγεται ὅτι ὁ σεισμὸς του 1783 ἠλάττωσε κατὰ πολὺ τὴν ὀρμὴν αὐτῆς.

—000—

Ἡσιόδεια ποιήματα (ἴδε ἀριθ. 121).

1. Ἔργα, ἢ Ἐργα και Ἡμέραι. Ἐπὶ των χρόνων του Πανσάνου, τούτο μόνον τὸ ποίημα ἐνομιζέτο εἶναι γνήσιον του Ἡσιόδου ἔργον ὑπὸ των περὶ τὸν Ἑλικῶνα οἰκούντων Βοιωτῶν, παρεκτός των 10 πρώτων στίχων, οἷτινες φαίνεται ὅτι προσετέθησαν ὑπὸ νεωτέρου τινὸς· Βοιωτῶν δὲ οἱ περὶ τὸν Ἑλικῶνα οἰκόντες παρεληφμένα δόξῃ λέγουσιν, ὡς ἄλλο Ἡσιόδος ποιῆσαι οὐδὲν ἢ τὰ Ἔργα· και τούτων δὲ τὸ ἐς τὰς Μούσας ἀφαιροῦσι προοίμιον, ἀρχὴν της ποιήσεως εἶναι τὸ ἐς τὰς Ἐριδὰς λέγοντες. (Παυσ. Θ.31. 3. κλ). Παρεκτός δὲ του προοιμίου, διάφορα ἄλλα του ποιήματος τούτου μέρη φαίνονται ὅτι εἰσι νεώτερα παρεμβολαί. Καθόλου ὅμως φέρει τούτο ἐνδείξεις γνησίου προϊόντος ἀπώτατης ἀρχαιότητος, εἰ και ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ καταστάσει φαίνεται συνιστάμενον ἐκ διεργημένων μερῶν του πρωτοτύπου. Γεγράφεται εις ἀπλοῦστατον και οἰονεὶ ἐπιδήμιον ὄφος, ἄμορον σχεδὸν ποιητικῆς φαντασίας και κόσμου, εἰὸ και πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀρχαιότατον ὑπόδειγμα της διδακτικῆς ποιήσεως. Περιέχει ἠθικὰς, πολιτικὰς και οικονομικὰς ὑποθέτας, ὡν αἱ τελευταῖαι ἀποτελοῦσι τὸ πλεῖστον του ἔλου ἔργου, συνίστανται δὲ ἐξ ἐδηγίων περὶ ἐκλογῆς συζύγου, ἀγωγῆς παιδῶν, γεωργίας, ἐμπορίου και ναυτιλίας. Ποῖημα τοιαῦτα διαλαμβάνον δὲν ἐπιμάτο, ὡς εἶδος, ὑπὸ των ἰσχυρῶν και ἐξουσιαουσῶν τάξεων ἐν Ἑλλάδι τότε, διὸ και ὁ Σπαρτιάτης Κλεομένης ἔλεγε τὸν μὲν Ἡσιόδον περιφρονητικῶς ποιῆτην των Εἰλιῶτων, τὸν δὲ Ὀμηρον των Λακεδαιμονίων «Κλεομένης ὁ Ἀναξανδρίτου τὸν μὲν Ὀμηρον Λακεδαιμονίων εἶναι ποιητὴν ἔφη, τὸν δὲ Ἡσιόδον των Εἰλιῶτων τὸν μὲν γὰρ, ὡς χρῆ πολεμῆν, τὸν δὲ, ὡς χρῆ γεωργεῖν, παρηγγελμέναι.» (Πλουτ. ἀποφθεγ. λακ. Κλεομ. 1). Τὸ τέλος του ποιήματος τούτου ἀπὸ στίχ. 750-828 ἐστὶν εἶδος ἡμερολογίου, προσαρτηθέντος

πιθάνον ὀφικίτερον, και ἐκ τούτου ἴσως προσετέθη εις τὴν ἐπιγραφὴν και τὸ ὄνομα Ἡμέραι, διότι πολλαχοῦ εὑρηται τὸ ποίημα μόνον Ἐργα ὀνομαζόμενον. Φαίνεται προετι ὅτι παρενεβλήθησαν εἰς ἀκαρτισμὸν αὐτοῦ, ὅπως νῦν ἔχει, τρία διάφορα ποιήματα. Ἄμφρ εἰσὶ 1, ὃ περὶ Προμηθεῦς και Ἡανδάρως μῦθος (στίχ. 47-105) 2, τὸ περὶ ηλικίων του Κόσμου διακρινόμενον διὰ των ὀνομάτων των μετᾶλλων (109-201) και 3, Ἡ περιγραφὴ του χειμῶνος (504-558). Τὰ πρῶτα δύο των ποιημάτων τούτων οὐκ εἶσι τόνον πρὸς τὸ ἔλῶν δυσάρεστα ὅσον τὸ τρίτον, ὅπρ εἶσι προφανῶς νεώτατον πάντων συνήμα, και ἀλλέτριον του νου του Ἡσιόδου. Τὸ μετὰ τὴν ἀφάρσειν των τριῶν τούτων πιθάνων παρεμβολῶν καταλειπόμενον συνίσταται ἐκ συλλογῆς γνωμῶν, παροιμιῶν και ὑπολήθων πολὺ της πρακτικῆς σοφίας μετεχουσῶν. Τούτων πολλὰ εἶσι τῶσα ἀρχαῖα, ὅσα και αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸν γένος (Ἰσοκρ. Νικοκλ. σελ. 23 ἐκδ. Στεφ., Λουκ. διαλ. πρὸς Ἡσιόδ. Α. 8). Ὁ παραδεχόμενος ὅτι τὰ Ἐργα ἦσαν τὸ πρῶτον συλλογῆ παρεμβεσῶν και ὑπολήθων τοιούτων θαυμάζει ἴσως πῶς ἐκτίησται ὁ ποιητὴς αὐτῶν τοσαύτην παρὰ τοῖς ἀρχαίοις δόξαν, ὅταν μάλιστα ἀναπολίση εις τὴν μνήμην αὐτοῦ ὅτι ἐν Θεσπιαῖς, αἷς ὑπέκειτο ἡ Ἀσκρα, ἡ γεωργικὴ ἐνομοίωτο ἐξουτελιστικὴ τὸν χαρακτηρῶν των ἐλευθέρων ἀνδρῶν· Πᾶρα Θεσπιέων αἰαγρόν ἦν τέγγην μαδῖν και περὶ γεωργίαν διηγεῖσθαι (Ἡρακλ. Ποντ. Μ6). Πρὸς ἐξήγησιν του σκινόμενου τούτου χρεῖα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ Ἡσιόδος ἐγένετο ποιητὴς του λαοῦ και των ἀγροδιαίων μάλλον ἢ των ἀρχόντων ἐγενεῖτο· ἀλλ' ὅτι ὕπερον, ὅτε τὸ ἀρρητόν πνεῦμα των ἡρωικῶν χρόνων κατενόησθη, και ἐν πλείον ἤρξαντο τίθεσθαι τιμῆ τὰ εἰρηναῖα ἐπιτηδεύματα, ὃ ποιητὴς του ἀρότερον ἀνέκυψεν ἐκ της ἀφηνείας αὐτοῦ και ἐν τοῖς σοφοῖς κατελογίσθη. Ἴσως μάλιστα συντέλεσεν εις ἀνώψων της φήμης αὐτοῦ αὐτὴ ἡ πρὸς τὴν Ὀμηρικὴν ποιῆσιν ἀνομοίωτης αὐτοῦ. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, του Ἡσιόδου τὸ ποίημα και τοι ἄμοιρον ἐνόησται και των μερῶν αὐτοῦ ἀσυνδέτως, δίδει ὑμῖν ζωηρὰν εἰκόνα της ἀπλότητος και ἀφελείας της προαιετίας των Ἑλλήνων διαίτης, των ἠθῶν και των ἰδιωτικῶν σχέσεων αὐτῶν.

2. Θεογονία. Τὸ ποίημα τούτο δὲν ἐνομιζέτο, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη ὑπὸ των συμπατριωτῶν του Ἡσιόδου ὡς γνήσιον αὐτοῦ ἔργον. Διαφέρει μὲν πολὺ τούτο του ἀνωτέρω, και αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις αὐτοῦ φαίνεται ξένη του νου του ποιητοῦ των Ἐργων, ἀλλ' ὃ Ἀλεξανδρινοὶ γραμματικοὶ, ἰδίως δὲ ὁ Ζηνοδότος και ὁ Ἀρίσταρχος, φαίνονται οὐδόλως περὶ της γνησιότητος αὐτοῦ ἀμφιβάλλοντες (Πενετ. Σχολ. εἰς Ἰλ. Σ. 39), εἰ και ἡ γνώμη αὐτῶν δηλοῖ μόνον ὅτι τὸ ποίημα τούτο δὲν περιέχει τί ἀντιβαῖον εις τὸν χαρακτηρῶν της Ἡσιοδικῆς σχολῆς· ὅθεν δύναμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ Θεογονία ἐστὶν ἔργον ἄλλου τινος μεταγενεστέρου του Ἡσιόδου ποιητοῦ. (ἀκολουθεῖ).

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Διὰ των ἀπὸ 8 και 20 Ἰουνίου ἐγγράφων του ἐπὶ των Ἐκκλησιαστ. κλπ. ὑπουργείου, μετετέθησαν μὲν οἱ δημοδιδάσκαλοι Μαζίου και Λυκουρίας, του ἐν Καλαβρύτοις δήμου Κλειτορίας Π. Α. Οικονομίδης και Θ. Παπαγιαννακόπουλος ἐναλλάξ, ὡς ἦσαν και πρότερον, κατ' ἴδιαν αὐτῶν τε και των κατοικῶν αἰτησίαι, οἱ δημοδιδάσκαλοι Κρεσσιστῆς Λαρίσης και Πολιτικῶν της Εὐβοίας Ι. Παλῆς και Κ. Μπογιατζόπουλος, ἐναλλάξ ὡσαύτως. ὁ δημοδιδάσκαλος Ἐράνης Χρ. Ἰωαννίδης εις Κορώνην (Πεταλίδιον), ὁ δημοδιδάσκαλος Γλυπίας Ι. Σταγόπουλος εις Τυρῶν του δήμου Λιμναίου, ὁ πρῶην δημοδιδάσκαλος Λιμναίου Κ. Πιτισνός εις Γλυπίαν, και ἡ δημοδιδ. Χαμῖσου Μαριγῶ Ζώθησσα εις Καλάμας. διωρίσθησαν δὲ Ὁ μὲν δημοδιδάσκαλος Συμεῶν Ροῖόπουλος εις Φενεὸν της Κορινθίας. Ἡ δὲ δημοδ. Λουκία Ι. Γεφυριώτου εις τὸ ἐν Στυλίδι του δήμου Φαλάρων ἀρτιστάσκατον δημοτικὸν σχολεῖον των Κορασίων.

Ἄριθ. 1959. ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΕΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τούς Κυρίους Γυμνασιάρχας Σχολάρχας και Διευθυντάς των ἑλληνικῶν σχολείων Διδασκάλους.

Κοινὸν ἐπιγράφει τὸ περὶ διακοπῶν των μαθημάτων ἔθιμον, ὅπουδῆποτε ἐσυτήθησαν διδακτήρια, ὡς πᾶσιν ὑμῖν εἶναι τούτο γνωστόν. Καὶ ὕγιαίς μὲν λόγοι, εἶτι δὲ και ἵνα δοθῆ ἀνεαίς τις εις τούς μαθητὰς ἀναλαμβάνοντας οὕτως εις τὸ ἐπιὸν σχολαστικὸν ἔτος τὰς μελέτας αὐτῶν με ἀκμαίαν αὐτῆς προθυμίαν, ὑπερήγορσαν ἀναντιρρήτως ταύτην τὴν κατὰ τὰς θερινὰς ὥρας ἀνάπαυσιν. Ἀλλ' ὀμολογουμένως και ἑτέρα πρόθεσις, λίαν σπουδαία, ἦτο πρὸ ὀφθαλμῶν του νομοθέτου καθιερώνουτος τὰς διδακτικὰς ταύτας ἀναπαύλας. Ἠθέλησε δηλοῦντι νὰ παρεξῆ ἀφ' ἑτέρου και τοῖς διδασκασιν περιοδικῶς εὐκχερίαν, πρὸς βελτιώσιν και πλείονα αὐτῶν κατάρτισμῶν, εἶτε δι' ἰδίας ἐνδελουχῶς μελέτης περὶ των εἰδικῶν κλάδων, των ὁποῖων ἠσπασθησαν, εἶτε διὰ περιηγήσεων, οὐχ ἦττον συνταλεστικῶν, ὡς δὲν σὰς λαμβάνει, εις τὴν διανοητικὴν και ἐπιστημονικὴν ἀνάπτυξιν του ἀνθρώπου, ἀπαραίτητον δὲ μάλιστα παρ' ἡμῖν σήμερον, ὅτε ἡ ἀρτιστάσκατος ἡμετέρα πολιτεία εἰσέτι δὲν ἀπέκτησε τὰ βοηθήματα ἐκεῖνα, δι' ὧν ἄλλοχοῦ παρρηκολοῦεῖται ἀδιαλείπτως των γραμμάτων και ἐπιστημῶν ἢ ἀένας πρὸς ὄδος. Εἰμεθα δὲ ἐντελῶς πεπαισμένοι ὅτι, ὅπως ἄχρι τούδε, οὕτω και του λοιποῦ ἐπιωφελῆς· χρεῖσις παρ ὑμῶν θέλει γίνεσθαι του καιροῦ των διακοπῶν, των μὲν ἔγκυπτῶν των εἰς ἀναγνώσεις και μελέτας, των δὲ ἐπισκεπτομένων ἀλλοδαπῶν τῶς ἀνεξετάστους εἶτι ἐπαρχίας του Κράτους, ἐπὶ σκοπῷ ἀρχαιολογικῶν, γλωσσικῶν, ἢ ἄλλης φύσεως ἐρευνῶν, ἑτέρων δὲ ἀποδημιούντων εις τὴν Ἑσπερίαν πρὸς ἀποθησαύριση νέων γνώσεων. Τὸ τελευταῖον τούτο μάλιστα, τὴν εις τὴν ἀλλοδαπὴν δηλαδὴ ἐπιφοίτησιν διὰ των ἀρτι ῥηθέντα λόγων, ἰδιαίτερος σὰς συνιστάμεν και ἀσμένως ἠέλπομεν βλεπεῖ ἐπιχειροῦντας ἀπὸ καιροῦ εις καιρὸν αὐτῶν τούς μὴ κωλυμένους ἐκ βιωτικῶν περιστάσεων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ της δημοσιεύσεως του νέου περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ νόμου πολλοὶ ἴσως ὑμῶν, προθυμῶν ἐξέλευσιν ἐκτός του Κράτους, ἕνεκα της διατάξεως του 31 ἀρθρου αὐτοῦ, ἀπετράπησαν του σκοποῦ, γνωστοποιούμεν ὑμῖν ὅτι τὸ κώλυμα τούτο, ἄρθρον, δὲν ὑπάρχει ἤδη. Καθότι μετὰ συνεννόησιν του ἐπὶ των οἰκονομικῶν ὑπουργείου και του καθ' ἡμᾶς, ὀμοφώνως ἀπερασίθη ὅτι οὐδαμῶς δύναται νὰ ἐκπαθῆ ἡ ἰσχύς της μνησθείσης διατάξεως ἐπὶ των Κυρίων καθηγητῶν και διδασκάλων ἐν γένει, ἐφ' ὅσον διαρκοῦσιν αἱ νόμοι διακοπῆς ὡστε δύνασθε ν' ἀποδημητε ὅπου βούλοσθε, λαμβάνοντας και ὀλοσχερῆ τὸν μισθὸν ἀρκεῖ μόνον, προκειμένης ἀπελεύσεως εις τὴν ἀλλοδαπὴν, νὰ ζητηται προηγουμένως ἡ ἐγκριστις του ὑπουργείου.

Εἰπόντες, δὲ ἀνωτέρω γλωσσικῆς ἐρεύνας, ἐνοήσαμεν νὰ δώσωμεν ὑμῖν εις ἐξέτασιν και συλλογὴν ἐν ταύτῳ των εις τὰ στόματα του λαοῦ σωζόμενων ἰδιωμάτων και λέξεων της καθ' ἡμᾶς γλώσσης, διὰ της τῆς ὕλης ταύτης, εις τὸ αὐτὸ κατ' ὀλίγον ἀποταμειουσμένης, νὰ ἀποτελεσθῆ βαθμηδὸν πλήρες γλωσσάριον, ὅπρ φανερόν οὐκ ὀλίγον θέλει ὀφελήσει τὴν μόρφωσιν της ὀλονὲν ὕφαινομένης γραπτῆς ἡμῶν γλώσσης.

Τελευταῖον δὲ κρίνομεν πάντη περιττὸν νὰ σὰς προσθέσωμεν πόσον ἐπαινετὸν εἶναι και διὰ του τύπου ὄρμον τι προῖον της φιλοπονίας σας νὰ δημοσιεύηται, ὡς ἤδη ἐπιλοτιμηθήσαν τινὲς νὰ ἐγειρωσι κατὰ τούτο τὴν ἀμίλλαν, ἐκδόντες, ὃ μὲν διδακτικὸν ἐγχειρίδιον, ὃ δὲ ὀφελίμου παρ' ἡμῖν βιβλίον μεταφρασιν, και ἑτεροὶ διατριβὰς ἀποβλεπούσας ἀντικείμενα, εἰς ἃ κατὰ κλίσην ἠθέλησαν νὰ ἐνασχοῦν ἡμῶν. Τοιαῦτα ἔργα θίλοσιν λαμβάνεσθαι ὑπ' ὄψιν ὡς πιστήρια ἱκανότητος και ὡς ἀφορμὰ προαγωγῆς εις τὸ διδακτικὸν στάδιον.

Ὅτω διαθέντες τὴν προσφερομένην εὐκαιρίαν θέλετε κωθιστάει ἐκντοῦς κρείττους ἐξ ἔτους εις ἔτος, και ὀφελιμωτέρους ἐπομένως εις τούς παρ' ὑμῖν μαθητευοντας, ἀνθ' οὗ δικαίως θέλετε προσκτήει νέα δικαιώματα εις τὴν εὐμένειαν της Κυβερνήσεως του Βασιλέως και της Πατριδος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ἰουνίου 1855.

Ὁ ὑπουργός. Η ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Αριθ. 2646.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Προς τὴν καὶ τὰς δημοφιλῶσιν.

Ἐχομεν ἄφορμὴν νὰ ὑποπτεύωμεν ὅτι εἰς πολλὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων ὁ ἐν χρήσει τῆς δημοδιδασκαλίας Ὁδηγὸς, ἢ δὲν λαμβάνεται παντάπασιν ὑπ' ὄψιν, ἢ ἐφαρμόζεται ἀτελῶς, τροποποιούμενος κατὰ τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ. Τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην, ὡς ἀντιβάνουσαν εἰς τὸ τῆς προκαταρκτικῆς διδασκαλίας ὁμοιόμορφον, ἐπὶ τοῖς ὁποίοις στηρίζεται τὸ οἰκονομικὸν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν διαμορφώσεως, ἀπειλούντες ν' ἀναστειλώμεν, καὶ τοὶ ἀφ' ἑτέρου προτιθέμενοι νὰ ἐπιφέρωμεν ἐν δέοντι τὰς ἀναποφεύκτους κριθησομένας περὶ τὴν δημοτικὴν διδασκαλίαν βελτιώσεις, πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Ὁδηγοῦ κανονισμένην μέθοδον, καὶ ἐφαρμόζοντες ἀπανταχοῦ ὅλας αὐτοῦ τὰς διατάξεις, καθόσον ἀνυπερέβλητα ἐμπόδια, οἷον τὸ ὀλιγάριθμον τῶν μαθητῶν ἢ τοῦ διδασκῆριου ἢ σμικρότης δὲν ἀντιτάττονται εἰς τοῦτο, καὶ προλέγομεν ἡμῖν ὅτι, ἀποδειχθέντος τούτου, καθ' ὃν ἀκολουθῶν θέλομεν κανονίσαι ἐξελεγχέως τρόπον, ὁ παραβάτης τῶν διατακτομένων θέλει ὑποκύβει εἰς πειθαρχικὰς ποινὰς πρὸς μεγίστην ἡμῶν δυσαρέσκειαν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἰουνίου 1855.

Ὁ Ὑπουργὸς Π. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Αἱ λαλούμεναι γλῶσσαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης εἰσὶ περὶ τὰς 3, 064.

Αἱ διάφοροι θρησκεῖαι εἰσὶ 1,000.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν, εἶναι σχεδὸν ἴσος τῶν τῶν ἀνδρῶν.

Ὁ μέσος ὅρος τῆς ζωῆς εἶναι 33 ἔτη. 1/4 τῶν ἀνθρώπων ἀποθνήσκει πρὶν φθάσῃ τὸ ἑβδομὸν ἔτος τῆς ἡλικίας, 1/2 ἀποθνήσκει πρὶν φθάσῃ τὸ δέκατον ἑβδομὸν ἔτος. Ἐπὶ 1, 100 ἀνθρώπων ὑπάρχει εἰς ἑκατοντούτης. Ἐπὶ 100 οἱ 6 φθάνουσι τὸ 65 ἔτος, καὶ ἐπὶ 500 ὑπάρχει εἰς ὀγδοηκοντούτης.

Ἐπὶ τῆς γῆς εἰσὶν ἄνθρωποι, 1,000,000,000· ἀποθνήσκουσι κατ' ἔτος 33,333,333, καθ' ἡμέραν 91 854· κάθε ὥραν 3, 730· 60 καθ' ἑκάστον λεπτόν ὥρας ἀναπληροῦνται οἱ ἀποθνήσκοντες ἐξ ἴσου περίπου ἀριθμοῦ γεννήσεων.

Οἱ νυμφευμένοι ζῶσι περισσότερα ἔτη παρὰ οἱ ἄγαμοι, καὶ μάλιστα ἐκ τούτων οἵτινες διάγουσι βίον κανονικόν.

Οἱ ὑψηλοὶ (εὐμεγέθεις) ζῶσι περισσότερα ἔτη παρὰ οἱ μικροὶ τὸ σῶμα.

Αἱ γυναῖκες φθάνουσι τὸ 50 ἔτος μὲ περισσότεράν βεβαιότητά παρὰ οἱ ἄνδρες· παρελθούσης τῆς ἡλικίας ταύτης, γίνεται τ' ἀντίστροφον.

Οἱ ἔγγαμοι εἰσὶ πρὸς τοὺς ἀγάμους ὡς 65 πρὸς 100.

Οἱ γάμοι γίνονται συχνότερα κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούνιον καὶ Δεκεμβρίον.

Τὰ γεννώμενα παιδιά κατὰ τὸ φθινόπωρον εἶναι ἰσχυρότερα τῶν ἄλλων.

Αἱ γεννήσεις καὶ αἱ ἀποβιώσεις γίνονται μᾶλλον τὴν νύκτα ἢ τὴν ἡμέραν.

Οἱ δυνάμενοι νὰ φέρωσιν ὄπλα εἰσὶ τὸ ὄγδον τοῦ πληθυσμοῦ.

Πρὸς τὸν Συντάκτην τῆς ἐφημερίδος τῶν Φιλομαθῶν.

Ὁ γράψας κατ' ἐμοῦ τὸ εἰς τὸν ἀριθ. 63 τοῦ Πρωῖνου Κήρυκος ἀρθρίδιον εἶναι ὁ ἀκριβὸς μου Γεώργιος Κυπιδης, καὶ τοῦτο πρὸς γνώσιν τῶν φίλων μου· τὸν εὐχόμεθα δ' εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον καὶ ἄλλα νὰ εἴπῃ κατ' ἐμοῦ πλείονα.

Ὁ δὲ Ἐκδότης τοῦ Πρωῖνου Κήρυκος προσκαλεῖται νὰ δημοσιεύσῃ διὰ τοῦ τύπου, τὰ ἐντιμὰ συστατικά, ἅτινα περὶ ἐμοῦ διαδίδονται.

ΑΘ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἡ Σεβ. τῆς Ἑλλάδος Βουλὴ, συγκροτούμενη ἐκ τῶν λογάδων τοῦ ἔθνους, ἐν τῇ τελείᾳ πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐμπιστοσύνη αὐτῆς, παρεδέχθη παμφηφεί πάσας τὰς παρ' αὐτοῦ προταχθείσας πιστώσεις πρὸς βελτίωσιν καὶ καταρτισμὸν τοῦ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως κλάδου, ἀφῆσασα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐγκριθεῖσων ποσοτήτων εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ. Ἀπέναντι τῆς ἐθνικῆς ἐκπαιδεύσεως ἔκλινε πᾶν γόνου συμπολιτεύσεως καὶ ἀντιπολιτεύσεως. Ἡ φιλομουσία τῆς Βουλῆς ἐθεσεν εἰς ἥττον λόγον πᾶν ἄλλο ἐκ πολιτικῆς μοίρας πη ἀξὸν αἰσθημακ. Ὅθεν δ' εἰλεται ἢ τοῦ ἔλου ἔθνους εὐγνωμοσύνη εἰς τοὺς ἐκπροσώπους αὐτοῦ παρατεχθέντας, καὶ εἰς τὸν Κ. Ἀργυροπούλου προτείναντα τὰς βελτιώσεις ταύτας, περὶ ὧν ποιησάμεθα λόγον μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας, ἣτις ἐλεῖ ἀδιστακτικῶς, ὡς πάντες ἀπεχδέχονται παρ' αὐτῆς, μιμηθῆ τὸ εὐγενὲς παράδειγμα τῆς Βουλῆς, πρὸς ὃ ἐλείαν τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος καὶ δόξαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ὅπερ κτετέστησεν εἰς ἅπασαν τὴν οἰκουμένην σεβαστὸν ἀπ' αἰῶνος ἢ ἄκρατος αὐτοῦ μουσολατρεῖα.

— Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως συνέστησε κατ' αὐτὰς δεκαμελῆ ἐπιτροπὴν προεδρευομένην ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἡλείας, ἵνα ἐξετάσασα δώσῃ τὴν γνώμην αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ μεθόδου τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς καὶ τῶν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα διδασκομένων μαθημάτων καὶ τῶν ἐν χρήσει παρ' αὐτοῖς βιβλίων. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη, συγκροτούμενη ἐκ σπουδαίων ἀνδρῶν καὶ εἰδικῆς τινῶν γνώσεως περὶ τὸ ἔργον τοῦτο μάλιστα κεκτημένων θελεῖ, ὡς πιστεύομεν ἀδιστακτικῶς, δώσῃ σωτηριώδεις γνώμας εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ συστήσαντα ταύτην Κ. ὑπουργόν, ὃ ἀπόκειται ἢ ἐκτίμησις καὶ ἐνέργεια αὐτῶν, πρὸς βελτίωσιν τῆς πολὺ περιλεχθείσης καὶ πολλῶν καθαρισμῶν καὶ ἐπὶ τὰ κρείττω τροπολογιῶν χρητοῦσας δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ τοῦτο ἔστιν ἐκ τῶν κυριωτάτων μελημάτων τοῦ Κ. Ἀργυροπούλου.

— Ἀποπερατωθεῖσων κατὰ τὰς εὐχὰς τῶν γονέων καὶ πάντων τῶν ἀληθῶς φιλομουσῶν τῶν ἐξετασεων τῶν μαθητῶν τοῦ Ἀθηνῆσι ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ καθηγητοῦ Κ. Γρ. Γ. Παπαδοπούλου διατελούντος Ἑλληνικοῦ ἐκπαιδευτηρίου, ἐγένετο προχθὲς, 30 λήξαντος Ἰουνίου, ἡ τελετὴ τῆς διανομῆς τῶν βραβείων εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας τῶν μαθητῶν. Ἡ τελετὴ αὕτη ἐτιμήθη διὰ τῆς παρουσίας τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δ. Ἐκπαιδεύσεως, τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων Πατρῶν, Ἀρ. ολιδοῦ, Φθιώτιδος, Χαλκιδος καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Ἀνδρου καὶ Κέας, πολλῶν καθηγητῶν καὶ ἄλλων διαπρεπῶν ἀνδρῶν καὶ φιλομουσῶν δεσποινῶν. Ἐν ἀρχῇ τῆς τελετῆς, ὁ καθηγητὴς Κ. Ζωγίς ἐξεφώνησε σπουδαῖον περὶ χρόνου καὶ τῆς χρῆσεως αὐτοῦ λόγον, ἔπειτα ὁ ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν συγκινητικὴν προσλαλίαν· ὁ αὐτὸς ἱεραρχὴς διένειμε καὶ τὰ βραβεῖα τοῖς ἀριστεύσασιν χειροκροτηθεῖσιν ὑπὸ πάντων· ἐν τοῖς μεταξὺ δὲ διαλείμμασιν, οἱ μαθηταὶ καθύδονον τὸ περικαλλὲς ἀκροατήριον δι' ἁσμάτων ἐξαιρέτων. Ἄμα ἀρξάμενου τοῦ εἰς τὸν Βασιλεῖα ὕμνου ἅπαντες οἱ πνευρεθέντες ἠγέρθησαν ἐκ τῶν ἐρῶν καὶ μετὰ κατ' ὑψέως ἠκροάσθησαν τῶν ὑπὲρ τῆς Α. Μ. ἐν τῷ ὕμνῳ τούτῳ εὐχῶν. Παντες οἱ παρευρεθέντες, εἰς τὴν δημοτελῆ ταύτην τελετὴν συνεχίρησαν ἀπο καρδίας τῷ Κυρίῳ Παπαδοπούλῳ ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθον φέροντες ἐν ἑαυτοῖς εὐφροσύνην τὴν προσγενηθεῖσαν ἐκ τῆς ἐξετασεως καὶ τῆς τελείης τῆς διανομῆς τῶν βραβείων ἐντύπωσιν.

— Ἐπίσκοπος Δωριδος τῆς Περνασίδος ἀνεδείχθη κατὰ τὰ νενομισμένα ὁ τῶς Ἱεροκλήρως Κυκλάδων Κ. Δαβὶδ Μολοχάδης· εὐδοκίμωτατα μετελθὼν ἕως ἄρτι τὸ ἱερόν τῆς διδασκαλίας τοῦ Θείου λόγου ἐπάγγελμα.

— Τὰς ἀποστειλομένας ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ἐκδόσεις περὶ ἐξετασεων, καὶ ἐκφωνουμένων ὑπὸ διδασκάλων ἢ ἄλλων λογους θελομεν δημοσιεῖν ἐν παραρτίμασι, εἰ πληρωμῇ τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῶν δαπάνης, ὀρισθείσης εἰς 10 μόνον λεπτά δι' ἑκάστον στίχον.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ἸΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Ὁδὸς Ἀθηνῶν ἀριθ. 274.)